

تیکلی محبوسه

تورک اوڤاغلیک ناسر افکاریدر

غاندیک دیدی کی هندوستانک دیا به خطابی
ایسه: « کندیزی فدا ایدم! »
غاندی:

« مجاهدین مقصد من بوتون دنیا ایله دوستلی
تأسیس ایتمکدر... عدم شدت، انسان
اوغاری آراسته کیشدر واوراده قلاچقدرد »

صلح عالم اوزاقدرد. کندیزی آلداتما یلم.
یازیم عصر طرفنده جنس یشک یالارلری، آلم.
قاکلری وغداقلرلی بول بول کوردک. فقط
صلحک دلی ضعیف دکدر. بز شدتن زیاده
ضعفک دوشلی. قوتیز، هیچ بر یشیک قیتی
یوقدر. ایلیکده تالکده... تام فائق، یازی
ایلیکدن اییدر. ایکی یوب آغلا یان صلحورلک
صلحک حیاته قیقدرد. او بر فیهک، بر
ایمانسزلی دیمکدر. اینا یایار و یافورانلر چیکلک
کرکدر! صلح بولی فراغت غشله قاندر.
ایشته غاندیک ویریدی درس بودر.

سوک

نصروی احمد

منشخرو طیت قانچینی

اوتی کون سوخته لری شیخ الاسلام
سورمن، اعدام ایدیرمن دیه برشایه
چیقار. طلبه طاق طاق مدرسه ده طولا تیرلر
— بو نه دیک؟ بر قاله ایی سله اورده
طلبه علوم بر سرته ضرب و تحقیر اولوردی؟
(ضرب زید عمر) مقولمی برقل ماضی ایچون
طلبه علومدن رواج کفی اعدام ایدیلیری؟
بو شیخ الاسلامک بزل مقدمه غرض و نقاشی تیرد
باب فتواه کیدلم، مقتولرک خون نا حق لری
دعوا ایدلم.

دیرک اویکیجه پیچیرلر، اترتی کون
جاملرده درس چیقان خواجه لری منع ایوب
رحله و مدرسی قلدیرلر.

طلبه علومک ناموسی اکمال اولمچیه
(تعلیم المثل) رساله نیله اوقومق جاؤ دکدر
دیرک درسه کالری ده کندیلرله ایدودورلر.

جم غفر حالد باب فتواه کیدرلر. شیخ الاسلام
دیوانخانیس یواز، کریشیرله طولار. زن.
المابدن اندی خرمه پش پرودان حیرت طوک
قالوق طیشاری به جیهماز. کشدخی پراز
کندی کوسترقم دیر، دوکرلر، قاپار.
شیخ الاسلام آتبع و دانشمندی رز کوشه
صلا تیرلر. ایش آینه دوشر، شیخ الاسلام
قانع جامده شرعی حاکمه ایستز، مقتولرک
قای ایستز دیه باغیرشیرلر. وقت اولکلی بولور،
(مصنف اندی) ایله (دلی امین) اندی بی
چامپیرلر. آتله نایایله آتله پتوب کاپلر.

دهامی ایسه بولهدر. اولک آهیسما حمده سی،
ایکی بیک سته دن بری هندک قانیده محکوم کایدی:
ماهورا، بودا ویشو دهمی، بویلیو نلرجه
روحک « ماده » سی وجوده کتیرمشدی. غاندی
بورولره آتچی کندی قهرمان قانی تلخیص ایتمدی.
موتانی برعدم حساسیت ایچنده بی تاب و نام اولان
ماضینک عظیم خیالریله قوتلری خاطر لاندی.
وغاندیک سسیله بو خیالره قوتلر آیلاندیلر.
فقط بویه تکرار در پیلش تصافده تابع دکلدرد.
وهندوستانک روسی مبدلریله اورمانلر تکرار
میدانه جیققله بوتون دنیاتک انتظارینه بکشینان
جوانی ده کتیرمشدر.

امید ایدرکه هندیلر « ساواراج ».
سهولته واصل اولاجقدرد، اختلالرله، محاربه لره
قان ایچنده اولان اورویا، قنیر، یورغون
و تصدیق ایتمی کی آسیا نظرند قوتلری غائب
اتش اولان اورویا اسلامک، هندک، چینک
زایوتاشک اویمان خلته، آسیا بولراغنده،
دها اوزون زمان قارش قویا مایه جقدرد.
فقط بی ملترک وجوده کتیرمچیلر آتک
نه قدر زنکین اولورسه اولسون، آسیاتک بوقوتلری
بوتون بشرته بی بر وسیله حیات، وسیله مات
و وسیله حرکات اولورسه، بی تاب اورویا بی
برغا کتیرمزلرسه شایان اهمیت برنی وقوعه
کلیش اولماز.

دنیا شدت روزکالیه سو بورولمکده در.
مدنیتیزک ثمرلری یاقان بو فورطنده بکله یلین
رجال یوقدر. فرانز اختلالک دیندر فکر یالیه
کشدنات ایدن، دموقراسیلرک کورمقلدلیکله
انتشار ایلیش. و صانک بولر یتیمه بورمن کی
روحک بوغولوب اولدی کی اقتصادی مانی برسلرک
تسوج ایدن. ملی غرور عصرلی، غرب جزیه
لریک عو ناوود اولدینی بو قارمه قارشی قاکلری
تولید ایچک قدردی. حتی دینله بیرک ضروری
ایدی. ملتر یکدیگری، آفرقه لری، عینی
منفعتلری، عینی قالی طیلتری صافلا یان عینی
عیدلر نامته بوغازل بولور. هرکس - مابیتورلر،
قاسیتلر، بولک ویکر، تنیق کورن ملترله منظر
وایضیق ایدن ملترله منظر - کندی ایچون « حق »
طن ایتمی « شدق » باشقه سندن درین آتک صوزیه
طلب ایدیور. یازیم عصر اول قوت حتی ابطال
ایدردی. بولکون وضیت دها جوق قاندر، قوت،
قدر، قوت حتی بوتمشدر.

یتیقلمده اولان بوسال دیده عالمه هیچ بر
ملجأ، هیچ بر امید، هیچ بر بویک شمله قاندر.
بعض رنکس صلحورلر، بر شیر
سلیه بولر، قضا تهنده و عطف و تصادمه تولد قلی
تقدیمدن بالذات کندیلری شه ایدیورلر. بو
عقیده ک دوغریلانی اولره کی آتبات ایدمک؟
وبوی انکار ایدن بوتون برطاله بونی فصل انبات
ایدیه بیک؟

فقط بول اوزرنده کی کوری به کنبه قارشیلرند
برپولیس، مفرزمی بولیوردی. پولیسرک اللرنده
اچلری - سوری - دمیری اوزون دکنکواردی.
کوبیدن چیک ایستین سیخلر بوتلره دور بولر.
شیخلر ره یتیقیلور، قایل اولورسه قاقوب
تشنلری تکرار ایدیورلر. پولیسلرده عین
صودلره کتیدن کری دوروما بولردی. بومنظر ماره
شاهد اولان آندروسس - هتاغورک اجاسندن
و سانیقیتان روفسورلرندن بر انکیزد سیکرک
بر فریادی ایستیمه دیک، استحقا قکار بر نظری
کورمه دیککی « شوخا ک فنادن اضطراب سایه سنده
اوکرملش بی ره قهرمانلک بویکدلیکی، روحک
بی بر حرر باشلادیقی » بیان ایتشدر.

ملت، کندیشی سوق واداره وظیفه سیله
مکلف اولانلرند فتنه ماها تاتک خاطر منته مربوط
کورومکده در. تنه کی ۷۰۲ بران ۱۹۲۲ تاریخنده
اجتماع ایدن قونفره قومیتیه و قتیله غاندی طرفندن
تعیین ایدیلن « اعمار و انتشار » سیاسی حقدده
شدله ممنونیتیزک بیان ایدرکه جان ملی عدم
اطاعته باشلامق اوزوسی اظهار ایله دینی وهندوستانک
بوکا حاضر اولوب اولادینی تدقیق ایچون تشکیل
ایدیلن قومیتیزوده خلقلک بوکا حاضر اولماقدن
باشقه غاندی اولسولریته جان وداع ایدیلوب عدم
تشریک ساعدن، خدمات عمومیه قارش یاقلمده
اولان بوقوتلر اوزون و زیکلمه سی تکلیف ایله دینی
حالدده ۱۹۲۲ سنه سنک کانون اولنده طوبلایان
هندوستان ملی قونفرمی بوتون بویانات و تکلیفاتی
پروتسو ایتش. وعدم تشریک مساعی عدم سینه
قارش یسله دینی صداقی کال شده تا کایدیه مشدر.
و نهایت، اصول خصوصنده بعض تعدیلاته سیاسی
غرمه دوام ایدلمه منتقا تحت قرا ره آلدرد.
یالکیز بوقوتلر ده، بالعموم انکیز اتمه سینه قارش
بوقوت اعلانی حقدده وقوع بولان ر تکلیف
اورویا ارباب مساعیک سؤ نظری قازاغش
اولامق ایچون رد ایدلشدر.

غاندی حرکتک حاکه بی تاریخک بونقلمه سنده
کسمه من لازم کلور. بوحرکت، کرک غاندیک
و کرک کندیشی کی محبوس اولان بیکش ایی
تیلدیلرک - علی الخصوص علی برادرلرک - عدم
موجودیتنه رغما، اوافق تفک اختلالره، ایلیک
سنه ک قورقوج امتحانته مقاومت ایتشدر.
استقبال نه اولاجق؟ ماضینک خطا لرندن متفه
اولات انکیزه، هندیلرک جوشنی توفیق آتک
مهاری کوسترجم کیدر؟ ملتک اقدای نهایت
قیلراجیمی؟

ملترک حافظی آدرد، هندیلرک ماها تان
آلدفری درسلی - بو درسلر عرک درخنده
اساسا مکنوز اولماسیدی - اوزون زمانه قتلرند
طو تاجلرندن شه ایدردم. فقط بر دها عرک
سروق طیشیرلر، زمانک احتیاجلرته و نیاتک
انتظارینه اویغون اولورسه دهادرد. ماها تاتک

شیخ الاسلام ایله کورووورلر، آغزلیته کافی سولرلر، التیات نئ ایدیلرلرک اطلاقه قرار ویردورلر. جمیته طاعیلر. طاعیلر اما شیخ الاسلامه مقام افتادن سقوط ایدر. می زاده عامه افندی شیخ الاسلام اولور.

(تاریخ جودت) وقعه یی یازدقدن سوکره بوکا برده فقره تدبیل ایدیلورکه مقام مشیختک (حالت) افتدینک انده بر قاج بیاض قیل قدر اهیتی اولدینی تأیید ایدر. دیورکه: (و بوده قشده منقولدهر حالت افندی مقدا مکی زاده مک مشیختی تصور اجتناب ایدده مکی زاده کنج اولوب هنوز صفاته قید و شامیدیه.

شیخ الاسلامه جیسان ایه می سفید لازم اولدیندن حالت افندی کندوسته هیچ اولماز ایه صفالنده بر قاج بیاض قیل پیدا ایشلر دیو حرمانه خبر کوندمن. مکی زاده دخی عود آغای و سائر یاقوب صفاتی تونسلیزک هله بر قاج قبل آغادغش و بوکره بروجه مشرووح مقام مشیخته کاشدر) ایشته مقام مشیخت اسلامیه مک زومانلرده اکتساب ایتدیی اعتبار سزاقده دلالت ایلورکه شریعت مطهره دخی شوک بوک انده بازیمجه اولوق درگده زمامداران امورک امورنده دکل ایدی.

۱۲۳۳ سنه هجریه سنه بدی آئی ظرفنده یتیم اوج یاقین ظهولدهر استنبول اهلایلی اوقیون محروم قالور اولونده توبت بکله مجبور کاشلدری. خلقی آره سنده حاصل اولان غلیانی باصدیرمق مقصدیه (فتورسلیمان) نامنده مشیری بصری سرسی اعدام، حالت افندی خصاصندن مکتوبی (عطا) افندی ایله بکله کبی (صائب افندی) نئی ایدیلدر. بر فاشته یوزندن بر ستاینجیک بر حالی، بر غیره جنیک بر کردی قتل ایتمی قواعد دلیله مک جازی اولماسی حسیله حاللر کدرله بخش صلاحیت ایلیمش و برده سنده حوالر، دیکرند کدرل قاتلرک منسوب اولدیلر افراد اوززیه هجوم ایدورک مقاتلاته سببیت ویرمشدر. بوکی وقایع توال ایدیلوردی. بیکچیری اوزتلرندن بکری یشتی ایله یشتی برنجی اوزته آره سنده سمر دورمه یقی بر اوزتدن دیکرته یکجه دعواسی بیوردرک اوج کون اوج کبجه بری بحری محاربه اغشلدر.

ایلک ارمنی پاتیردییی بوئانده واقف اولمشدر. ۱۲۳۳ سنه سنده ظهور ایدن ارمنی قاتولیکری مسئله سنی حکومت بر قاجی نئی ایله باصدیرمش ایدی. فقط ارمنی بطریق، کزلیجه قاتولیک اولان ارمنی راهلرلرک تشویقیه ایکی طرفی بارشیدیرمق و تألیف اتمک هوسته دوشمن ایدده (۱۲۳۵) ذی القعدة سنک اون برنجی یازار کونی ارمیلر، سن بزی قاتولیک ایدبکسک تهوریه بطریق اوززیه هجوم اغشلر و هر نفدر بطریق قاجش ایدده عربده قوشان قوقای

ضابطان و افراندن بصلری یازمکشلردر. ارمیلرک ایلری کلنری طوطودی و دددی اعدام ایدیلدی. بو حادثه متعاق تاریخ دیورکه: (اول وقت بویه جمهوریت یولنده جمعیلر حکومتک پک زیاده نظر دقتی جالب و تلاش و اندیشه یی موجب ایدی)

تیه دهائی علی پاشا حرکتیه موره سیام، کریده ده اغلال وروملر آره سنده عسبان طهوری روم اترسکک تشکیلدهر استانبولی مرکز اغخاذ ایلیمسی، افلاقی و بدنان اغقاشانی حکومتک صنف کلیسی نتیجه سی ایدی. پای تخت مان هیچ بر واسطه ایله افطار سائرمیه مربوط بولنه میور کبی ایدی.

روم بطریق (عرفیوروس) ک موره لیلرله عیاریمسی تحقق ایگشته مینی یلسقالتا کونی عزل و فشار بطریقخانه سی دروننده صلب اولونه وق جسدینک اوج کون طوردیرلقدن سکره دکره افغاسی، استانبولک باقی یازوی قاشیقچیلر خانی بارمق فبو کی محارنده روم متره یولیدلرندن اوچنک آسیماسی دخی روم اغخلاتی آکولندیرمک وداغلی مسائیزه قشماق ایدمه بیک تدابیر سقیمده مسود ایدی.

حالت افندی ایه کندی علیه سوزر سولیه نلری متصل قی و اعدام ایدیلوردی.

حق (بندلی علی) پاشا نامهیه مقام صدارته کان دیریمجه سوزلور پروژی حالت افدینک ساهیله اونخی کونی عزل و (غیرس) نفی ایدلشکین اعدام ایدیلدی. حالت افندی یوقوتیه یالکزر پادشاهی، اعدام ایدمه یوردی.

(بندلی) بی تعقیب ایدن جرمنلی (صالح) پاشا نامهیه بر وزیرک زمانی بو وقایع اوززیه آیریمجه سیئات اجرایشه تراکم ایدیرمیشدی.

(جودت پاشا) تاریخنده دیورکه: (صالح پاشا صدر اعظم اولدینی کون فرداسی صالی کونی استانبولک مواقع متعده سنده اون ایکی روم اولدوردی. بونلرک برسی آره ناورود کونی باش یلایی ایدی. فرداسی چاراشبه کونی بدی روم ده اعدام ایدیردی. بویاستلری کونر اهل اسلامدن بصلری دخی جسارت آکونر (قلاص) ده وروملرک اهل اسلام مقندن ایدیکری فضاحترک انتقامی آکئی یولنده بعضی اغراضه مینی کوزلرته کسیدرکری رعایای اعدام ایدر اولدیلر. . . . سراق و نایاغ اولاد و سارکدان و ایچلرند اون سکر بکری یاشنه ابرمش تریه میز و ادیس نادان اولغلار سن ساقو سفیر و کبر مکتب چوچقلرنی دخی باشلرینه برکیرمده ک شعیانک ایکنی جمه کونی بر قاج طاقم اولوب استانبولک خرسیتان محله لریه هجوم وبعش رعایای جرعه جازات دخی بر طاقای اکرکی فوکلیاسی باصوب آوزره و اشایی سائرمسی غارت ایدیلر. . . ارنی کونی بر شقه طاقای کواغلی

بکی مجموعه قریبنده «جقور» دیکرکری ارمنی محاسنی باصوب بیوکورنده سلاح اولدیندن علی روابه سکر قدر کبیر و صغیر یی باک جرح ایله ایکی جوق یکمیوب هلاک اولدی. . . یوندن سکره اول ازلدکک اش اوغلنده افرنجی دکالتریه تعدی ایدده. چکری مشورتلریه بناء ضابطان بر قاج کون اول اول حواله یی محافظیه دقت ایدیلر (۱) بو ایلمده چارشو و زقاندردده بعضی افقر یهودیلر ماعدا رعایا پک نادر کورونیور اولدی. . . .

(حالت) افدینک قتل و اعدام حقندن نظریه سی عسکرک حالت روحیه سی خنده غایت تشیع و شلیع رفکر ورمکده در. (آندره) آطلسی و یو یووده لیلی مدتی بالا کال استانبولده خانه سنده منزوی پاشایان و حالت افدینک قتل ایدیردیی (رشید) نامهیه بری حقنده اصحاب مرهتدن بری حالت افندی: «ورشید» بر کنج آکمرده، بر شقه وجهه تأدیب اولسه دیدکده حالت افندی طور معودیه سخریه کونه:

— کنبی قتل یازیق، اختیاری قتل کنانه، هر زمان قتل ایچون اوزته یاشلی آدمی نروده بولالی، دبه جواب ویرمشدر. یته تاریخ جودته مقید اولدینته کوره:

کرک استانبولده و کرک طهرم لده انسانک قدری یوق ایدی. آدم اولدورمک ایله ییلیمچ کسمه رکییدی. حتی بر آرقانی استانبولده اراجیف کومالته اوکئی آلمی ایچون مجلس وکلده بر چاره آرزادینی صیرده «حالت» افندی تدبیر کائی اولتی اوزره:

— شیدی اوقیلر باشنده ک برک باشی کسلیسون. سازه خوف و دهشت کایر و اراجیفک آرقسی کسلیلر.

دیدکده خضاردن بری:

— آمان، او بون برمردر. دعلل حالتی: آک شخص ذکل، اوتیه طرفندکی بررک یونی اورولسون، مقصد حاصل اولور دیمش اولدینی مشهوددر.

ایشته بونظریه، مرقومک تاریخ نفی ادعایی اولان (۱۲۳۸) تاریخنده قدر (ماده) حکنده جاری اولوب کیشمش و ۱۲۴۱ تاریخنده امتثال مخومسی مان کوروله مشدر.

نوادردن اولدوق (۱۰۴۰) ده صبیان اسلامیه مک سراق سنه قدر مکشترده شرائط اسلامیه و عقاید دینییه تعلیم ایتدیری مجبوری حقنده بر فرمان عالی نشر ایدلشن در.

سنه مرقومه ده (بندلی سلیم) پاشانک مقام صدارته کلشی (وقعه خیریه) پک ظهوریه قال خیر عد ایدیله سزادر.